

Tăul Negru este o mlaștină oligotrofă, o turbărie situată în nordul Carpaților Orientali, pe substrat de andezite piroxenice, pe versantul sudic al Munților Lăpușului, la altitudinea de 1040 metri într-un peisaj al pădurilor de amestec dominate de fag cu ceva molid, în zona de obârșie a unui pârau ce curge spre valea Pleșca, afluent de stânga a văii Strâmbului. Turbăria este bombată, zona centrală este cu 1,8-3 metri mai înaltă decât periferia: există aici un important depozit de turbă, iar în zona centrală se află un ochi de apă de formă cvasi-triunghiulară – romboidală, cu suprafața de circa 33 metri pătrați și adâncime de circa 1,5 metri. Apa are culoare negricoasă, din cauza tanașilor solubilizați din masa de turbă. Turbăria este orientată pe direcția sud-vest – nord-est și se extinde pe circa 200 metri, având mai multe etaje, dintre care 3 sunt mai bine definite; apa este situată pe etajul de sus, care are o formă oarecum circulară, etajele de mai jos sunt mai alungite pe vale. Vegetația de turbărie de aici este reprezentată de specii de mușchi (*Sphagnum* sp., *Polytrichum* sp.), bumbăcariță (*Eriophorum vaginatum*, *E. angustifolium*), specii de rogoz (*Carex pauciflora*, *C. rostrata*, *C. canescens*, *C. biharica*), țăpoșică (*Nardus stricta*), afin (*Vaccinium uliginosum*, *V. oxycoccus* ssp. *microcarpum*, *V. vitis-idaea*), planta carnivoră roua cerului (*Drosera rotundifolia*), șamd. În documentația care a stat la baza includerii ariei între cele menționate în Legea 5/2000, la aspecte climatologice se menționează temperatura medie anuală de +6,5 grade C și precipitații de 1.075 mm/mp/an; ca bibliografie pentru aria protejată este dată: Gh. Coldea, Munții Rodnei – Studiu geobotanic, Ed. Academiei Române, 1990, pg. 168-169.

Administrativ, zona aparține de satul Strâmbu Băiuț, comuna Băiuț. Declararea protecției se face prin Legea 5/2000, unde Tăul Negru are codul 2594; suprafața protejată este de 1 hectar; în Legea 5/2000 se menționează doar codul ariei, denumirea ei, localitatea pe a cărei teritoriu administrativ este situată ea și suprafața în hectare, fără a se da limitele zonei protejate. În documentația care a stat la baza includerii acestei arii în lista din Legea 5/2000, există o hartă ce are și curbe de nivel, pe care cu compasul a fost tras un cerc roșu cu raza de circa 100 metri, desemnând aria protejată; sunt date coordonatele: latitudine 47 39 42, longitudine 23 56 06. Descrierea limitelor se face astfel: NE – 80 metri nord-vest de cota 1153,2 m; SE – 40 metri sud-vest de cota 1153,2 m; SV – 20 metri sud-vest de cota 1144 m; NV – 425 metri sud-est de vârful Făgădăul Pintii (1258 m); limitele altitudinale ale ariei protejate sunt date de altitudinile 1.127-1.152 metri, cu o altitudine medie de 1.140 metri. În această documentație, aria este încadrată la categoria I IUCN, ca rezervație botanică zonă strict protejată, dar desemnarea unei suprafețe de doar 1 hectar fără a include în totalitate zona înmlăștinată și o fâșie de protecție care să îi asigure protecția climatică măcar minimală, denotă o abordare destul de barbară, ce a dus la o situație care necesită schimbare. În documentația pentru Legea 5/2000 se menționează că Tăul Negru nu are act de constituire ci exista o propunere în Consiliul Județean Maramureș 37/1994. Limita în format GIS a fost trasată în cadrul proiectului GEF – Managementul Conservării Biodiversității; ca suport au fost folosite hărți topografice 1:25.000

editate de către Direcția Topografică Militară (1982) care au fost scanate, georeferențiate și transpuse în sistemul de proiecție Stereo 70; totodată au fost folosite și imagini satelitare Landsat (2000).

Scopul declarării ca arie protejată este conservarea biodiversității. Într-un articol din 15 septembrie 2005 al lui Lucian Petru Goja, cu titlul “În sfârșit, Tăul Negru – M-ții Lăpușului” scrie: “Ne întrebăm retoric dacă defrișările ce continuă în zonă nu o vor blasfemia ca cele din zona Tăul Văratec-Sermeteș. Silvicii nu au însă astfel de preocupări eco-laice.” Este evident că protejarea pe hârtie a unei mici suprafețe de 1 hectar, fără a asigura condițiile microclimatice care să permită existența tinovului, afectând condițiile ecologice prin tăierile de pădure, duce rapid la schimbarea condițiilor naturale și produce risca pierderii iremediabile a acestora, așa cum se constată în numeroase cazuri.

Suprafața protejată de doar 1 hectar nu asigură nicidecum protejarea pe termen lung a valorilor naturale din acest tinov. Ar trebui extinsă aria protejată atât de-a lungul văii, cât și la pădurea învecinată încât să se creeze o fâșie de pădure protejată de cel puțin 30-40 metri, care să mențină un microclimat apropiat de cel natural chiar și atunci când în zonă se fac exploatări silvice capabile de a schimba brutal regimul hidric și cel al temperaturilor.

AUTOR © [dr. Peter Lengyel](#)

SURSA; [dr. Peter Lengyel blog](#)